

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἄξιο παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὸν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμένου Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμ. 75. Ἐξάμηνος δρ. 40. Τρίμηνος δρ. 22.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γράσια διατιμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ἑλῶν ἐν γὰν-
ναι τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ Τῇ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ — ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὅδὸς Ἐδριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρθάνειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 33ος

Ἐν Ἀθήναις, 30 Ἰανουαρίου 1926

Ἔτος 48ον — Ἀριθ. 9

ΤΟ ΣΙΔΕΡΕΝΙΟ ΧΕΡΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ JULES CHANCEL)

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Προσπάθησε νὰ πάρῃ μερικὰ λόγια γιὰ τὴν περιφημὴ ἐφεύρεση ποὺ ὁ Φραγκίσκος εἶχε ἀναφέρει. Μὰ ὁ φίλος μας θυμόταν τὰ τελευταία λόγια τοῦ πατέρα του: «Μὴν ἐμπιστεύεσαι σ' ὅποιονδήποτε, γιατί θὰ κοιτάξουν νὰ σὲ κλέβουν!» καὶ ἀπόφυγε νὰ δώσῃ ἀπάντησιν στὶς ἐρωτήσεις τοῦ μηχανικοῦ. Μὰ ὅσο περισσότερο γνωρίζεσταν μὲ τὸν κ. Καρινὺ, τόσο ἐνοιώθη τὴν ἐπιθυμίαν νὰ τοῦ ἐμπιστευθῇ τὸ μυστικόν του.

Σὲ ποῖον ἄλλον θὰ εἶχε ἐμπιστοσύνη, ἂν ὄχι στὸν ἀγαθὸν καὶ ἐντιμὸν αὐτὸν ἄνθρωπον, ποὺ τοῦ εἰδειχνε τόση καλοσύνη! Ἀλλωστε ἦταν μηχανικὸς καὶ θὰ μπορούσε νὰ καταλάβῃ ὅλες τὶς λεπτομέρειες τοῦ χειρογράφου, ποὺ ὁ φίλος μας τὸ κουβαλοῦσε πάντοτε μαζί του. Ὁ Φραγκίσκος, βλέποντες, εἶχε καταλάβει ὅτι, μόνος του, δὲ θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ χρησιμοποίησιν τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ πατέρα του. Τοῦ χρειάζεσταν ἓνας ἄνθρωπος σοφὸς καὶ τίμιος.

Ὁ κ. Καρινὺ ἦταν ἀκριβῶς ὅπως τὸν ζητοῦσε. Θάλεγε κανεὶς ὅτι ἡ Θεὶα Πρόνοια τὸν εἶχε στείλῃ, γιὰ νὰ βοηθήσῃ τὸ παιδί στὸ δύσκολο ἔργο ποὺ τοῦ κληροδότησε ὁ πατέρας του.

Νύχτες δλάκερες εἶχε ἀγρυπνήσει ὁ Φραγκίσκος ἐξετάζοντας τὸ δύσκολο αὐτὸ πρόβλημα. Ἦταν δύσπιστος, γιατί θυμόταν πάντα τὰ λόγια τοῦ πατέρα του. Μὰ πάλι, ἐνοιώθη νὰ τὸν τραβᾷ ἓνα εἶδος φιλίας πρὸς τὸν καλὸ μηχανικόν.

Ἐπιτέλους, ἓνα πρωτὶ, ὅταν ἀνοίξε τὴν πόρταν τῆς καμπίνας τοῦ κ. Καρινὺ γιὰ νὰ τοῦ φέρῃ, ὅπως συήθειζε, ζεστὸ νερὸ γιὰ

τὸ ξύρισμα, εἶχε πάρει μαζί του καὶ τὸ χειρόγραφο καὶ τὴν κάσσα μὲ τὸ μηχανήμα τῆς τελειοποιημένης ραδιογραφίας.

— Κύριε, εἶπε ἀμέσως στὸ μηχανικόν, ποὺ μόλις ἀνοίγε τὰ μάτια του ἀπὸ τὸν ὕπνον· ἔχω κάτι πολὺ σπουδαῖο νὰ σὰς δείξω.

— Τί εἶν' αὐτὸ τὸ πολὺ σπουδαῖο, μικρέ μου Φραγκίσκε; ρώτησε ὁ κ. Καρινὺ μὲ κάποια εἰρωνείαν.

Ὁ ψευτομπαλὺ ἔρριξε πάνω στὸ κρεβάτι τὸ χειρόγραφο καὶ εἶπε:

— Αὐτὸ ποὺ σὰς φέρνω εἶναι τὸ μέσο νὰ βλέπετε ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς τοίχους.

— Τί ἔκαμε, λέει; Ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς τοίχους; φώναξε ὁ μηχανικὸς, φυλλομετρώντας τὸ χειρόγραφο. Εἶναι καμμιά ἐφεύρεση τοῦ καυμένου τοῦ πατέρα σου;

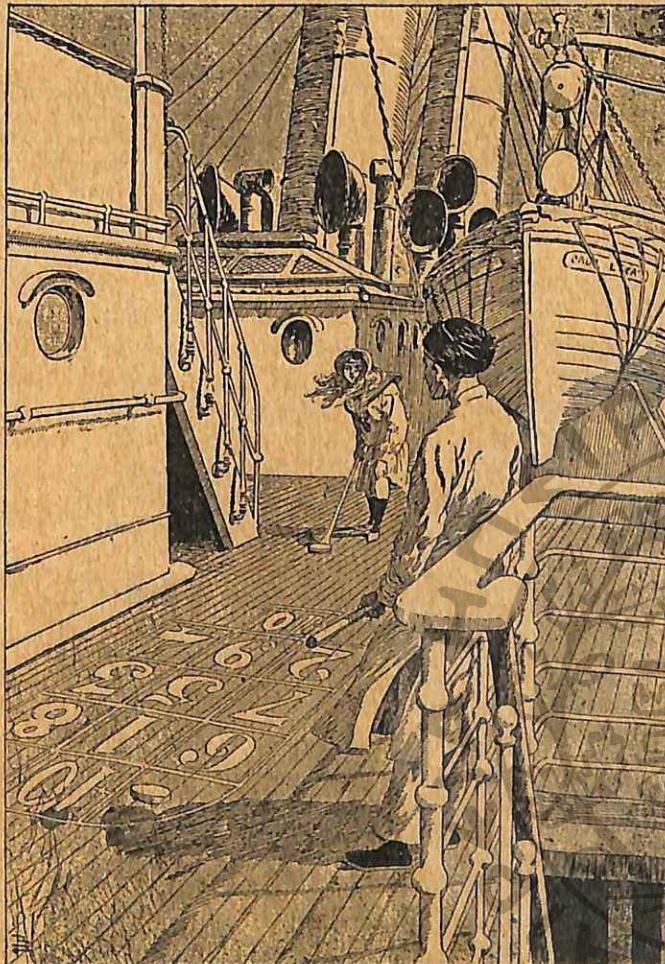
— Μάλιστα, κύριε, ἀπάντησε ὁ Φραγκίσκος σὲ τόνο σοβαρό, ποὺ ἐδίωξε ἀμέσως τὸ χαμόγελο τῆς ἀμφιβολίας ποὺ εἶχε φανῇ στὸ πρόσωπο τοῦ κ. Καρινὺ. Ὁ πατέρας μου μοῦ εἶχε συστήσει νὰ δυσπιστῶ πρὸς τοὺς κακοὺς καὶ νὰ μὴ δείξω τὸ χειρόγραφο αὐτὸ παρὰ μόνον σ' ἓναν ἄνθρωπον σοβαρό, τίμιον καὶ καλόν. Ἐ, μπορούσα νὰ βρῶ ἄλλον καλύτερον ἀπὸ σὰς;

Ὁ μηχανικὸς συγκινήθηκε ἀπ' αὐτὰ τὰ λόγια καὶ ἀπάντησε σοβαρὸς καὶ αὐτὸς τώρα:

— Καλὰ ἔκαμες, Φραγκίσκε, νὰ ἐμπιστευθῇς σὲ μένα. Δίκιο εἶχε ὁ πατέρας σου: θὰ ἦταν ἐπικίνδυνον νάχῃς νὰ κάμῃς μὲ κανέναν κατεργάρη, ἀπ' αὐτοὺς ποὺ εἶναι γεμάτος ὁ κόσμος. Κι' ἂν ἡ ἐφεύρεση εἶναι σπουδαία, θὰ σὲ μαδοῦσε ὡς τὸ κόκκαλο. Σὲ βεβαιώνω στὴ ζωὴ τῆς κόρης μου, ὅτι θὰ κάμω γιὰ σένα ὅ,τι θάκανε ὁ ἴδιος ὁ πατέρας σου. Θὰ μελετήσω τὴν ἐφεύρεσιν καὶ ἂν εἶναι σοβαρὴ, θὰ τὴν χρησιμοποίησω γιὰ λογαριασμὸ σου.

— Μὲ συγχωρεῖτε, εἶπε ὁ Φραγκίσκος. Γιὰ λογαριασμὸ δικό μου καὶ δικό σας. Ἀλλωστε, μέινετε ἡσυχος, τὰ κέρδη φτάνουν καὶ γιὰ τοὺς δύο μας, γιατί, καθὼς μοῦ εἶπε ὁ πατέρας μου, ἡ ἐφεύρεση αὐτὴ θὰ φέρῃ ἄνω κάτω τὸν κόσμον.

Καὶ γιὰ νὰ ὑποστηρίξῃ πρὸς καλὰ τὰ λόγια του, ὁ Φραγκίσκος διηγήθηκε στὸ μηχανικόν τὸ πείραμα ποὺ εἶχε κάνει ὁ πατέρας του μπροστὰ του, μὲ μέρη πρὶν πεθάνῃ. Τοῦ ἐξήγησε πῶς εἶχε ἰδεῖ μὲ τὰ ἴδια του τὰ μάτια, στὴ γειτονικὴ κατοικίαν, μὲς ἀπὸ τοῖχο πάχους σαράντα



•Νὰ παίξῃ παλέτες στὸ κατάστρωμα... (Σελ. 62, στ. α.)

εκατοστομέτρων. Οι βεβαιώσεις αυτές του παιδιού που δεν μπορούσε να λήψουμε, και το γρήγορο βλέμμα που έρριξε ο μηχανικός στο χειρόγραφο, του κίνησαν πολύ ζωντανά ενδιαφέρον.

— Παιδί μου, είπε, πολύ πιθανό τα χαρτιά αυτά να αντιπροσωπεύουν ολοκληρωμένη περιουσία. Ίσως-ίσως και δύναμη, και δόξα! Δός μου να μελετήσω το χειρόγραφο κι' άφισε το μηχανήμα σου σ' αυτό το τραπέζι, όπου δεν κινδυνεύσει καθόλου. Κι' αν δεν γελάστηκες, αν δεν έπεσες θύμα μιας πολύ πιθανής υπερβολής, τότε κι' οι δύο μας έχουμε μεγάλο μέλλον μπροστά μας. Μπορείς να βασίζεσαι σε μένα. Πριν βγούμε από το πλοίο, θα υπογράψουμε μαζί ένα συμφωνητικό συναυτερισμού που θα το καταθέσουμε σ' ένα συμβολαιογραφείο, στο Σαίγκον.

Όταν τελείωσε αυτή η συνομιλία, ο Φραγκίσκος βγήκε τόσο χαρούμενος από την καμπίνα του μηχανικού, ώστε, καθώς άνοιξε με φόρα την πόρτα, χτύπησε κάποιον επιβάτη που περνούσε άπεξω. Θέλησε να ζητήσει συγγνώμη, μα είδε ότι ο επιβάτης αυτός ήταν ο γέρος κ. Τίνελ, που έφυγε βιαστικός και τρύπωσε γρήγορα - γρήγορα στην καμπίνα του.

— Τι αντιπαθητικό άνθρωπάκι! συλλογίστηκε ο Φραγκίσκος με κάποιαν ανησυχία. Τι γύρευε τώρα από πίσω από την πόρτα; Σ' αυτόν βέβαια ποτέ δε θα μου περνούσε από το μυαλό να έμπιστευω το μυστικό του πατέρα μου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

Τα δυο άγνωστα χέρια.

Μετά την Έρυθρά-Θάλασσα, ο «Παύλος Λεκά» πέρασε το Μπάμ-Έλ-Μαν-τέμπ και πλέει τώρα στον Ίνδικό Ωκεανό. Η θάλασσα είναι γαλήνια και το πλοίο δεν κουνάει καθόλου. Μα επικρατεί παντού ο λήθαργος, ο συνειδημένος στην τροπική ατμόσφαιρα. Οι επιβάτες κοιμούνται, κοιμούνται σχεδόν όλη την ημέρα, στο κατάστρωμα, στις καμπίνες, και μόνο κατά το βράδυ αρχίζει να βλέπουν κάποιες κάποιες ζωηρές και κάποια κίνηση.

Κατά τις δύο τ' απόγεμα, η Λούση άφισε το μπαμπά της στο καπνιστήριο να μελετά, με τον κοντυλοφόρο στα χέρια, το χειρόγραφο του Φραγκίσκου, και κατέβηκε στην καμπίνα της. Της άρεσε να μένη μόνη της έτσι, ξαπλωμένη στην κοκέτα της και να κοιτάζει με μάτια μισόκλειστα τη θάλασσα να σμίγεται με τον ορίζοντα, μέσ' από το παραθυράκι που άνοιγε πρὸς τὸ ἄπειρο.

Συλλογίζονταν το Φραγκίσκο. Της έκαν' έντύπωση ή περίεργη τύχη του παιδιού αυτού, που σήμερα ήταν πτωχό κι' έρημο στον κόσμο κι' όμως αύριο μπορούσε νάβει πλούσιο, πολύ πλούσιο, πιδ πλούσιο από όλους τους επιβάτες

του πλοίου, ακόμα κι' από το χοντρό Άμερικανό που έλεγαν πως είχε ιδιοκτησία του μια δάκρυη συνοικία του Σικάγου. Τη στιγμή αυτή αποφασίζονταν ή τύχη του παιδιού. "Αν ο μπαμπάς της, που διάβαζε με τόση προσοχή εκείνα τα χειρόγραφα, έβρισκε μέσα τα όρατα πράγματα που είχε διηγηθί ή Φραγκίσκος, τότε όλα θα πήγαιναν ωραία, θα γινόνταν όλοι πλούσιοι, πολύ πλούσιοι, και τότε...

Καθώς όνειροπολούσε έτσι, ή μικρή άκουσε έναν έλαφρό θόρυβο στη διπλανή καμπίνα, που ήταν του πατέρα της. Δεν ξαφνίστηκε, γιατί νόμισε πως ο μηχανικός είχε μπήγει να πάρη κανένα χαρτί που είχε ξεχάσει.

Γι' αυτό και δε σάλεψε από τη θέση της. Άλλωστε ήταν τόσο όμορφα καθώς είχε ξαπλωθί, σαν μισοκοιμισμένη μέσα στις όνειροπολήσεις της. Η πόρτα ήταν γυρτή και ο μπαμπάς βέβαια δεν θάρρυνε νάρθί να την ιδί, να της χαϊδέψει τα μαλλιά και να της πη: «Κοιμήσου, κοιμήσου!» Έτσι τέκανε πάντα. Κι' όμως ο κ. Καρινύ δε φάνηκε και στη διπλανή καμπίνα εξακολουθούσε ο θόρυβος, έλαφρός πάντα και κανονικός.

Μ' όλη τη νύκτα της, ή Λούση ξαφνίστηκε κι' άνακάθησε στο κρεβάτι της. Κοίταξε από την πόρτα, έτοιμη να φωνάξη τον μπαμπά της. Μα ή καμπίνα ήταν άδεια. ο κ. Καρινύ δε φάνηκε νύταν πουθενά. Έτοιμαζόταν να παραδοθί πάλι στον έλαφρό της ύπνο, όταν ο συρτός κρότος που άκουγε τόσην ώρα, έπαψε μονομιás. Τώρα όμως άκούστηκαν χτύποι έλαφροί, ο ένας πίσω από τον άλλον.

— Έργάτες θα δουλεύουν στο διάδρομο, σκέφτηκε το κορίτσι.

Μα τότε, ξαφνικά, άκούστηκε κάτι σαν σπάσιμο ξύλου κι' ύστερα ένας κρότος στο παρκέτο. Η φίλη μας τώρα είδε καθαρά ένα τετράγωνο άνοιγμα πάνω στον ξύλινο τοίχο της καμπίνας του πατέρα της. Τότε κατάλαβε ότι ο τελευταίος κρότος είχε γίνει από το πέσιμο του τετράγωνου κομματιού του τοίχου.

Θέλησε να βάλη τις φωνές, να τρέξει έξω, να φωνάξη τον μπαμπά της ή τουλάχιστο την καμαριέρα, μα δε μπόρεσε να κάμη την παραμικρή κίνηση: τόσο την έπάρωσε ο τρόμος κι' ή φίλη όταν είδε να προβάλλουν μέσ' από την τετράγωνη τρύπα δυο χέρια, δυο χέρια γαμπά, κοκκαλιάρικα και κίτρινα, που σάλευαν σαν δυο φίδια. Η Λούση είχε μισολιποθυμήσει. Άσάλευτη, σά μέσα σ' έναν έφιόλητη, είδε τα χέρια νάπλώνονται πρὸς τὸ τραπέζι του τοίχου, όπου ήταν τοποθετημένο το μηχανήμα που είχε φέρει ο Φραγκίσκος στον πατέρα της. Τα χέρια

φαλούλεσαν λιγάκι, ύστερα κατάφεραν να σηκώσουν το σκέπασμα του κουτιού, πήραν από μέσα ένα μικρό μεταλλικό σωλήνα και χάθηκαν μέσα από το άνοιγμα του τοίχου.

Σε λίγα δευτερόλεπτα, τα χέρια ξαναφάνηκαν, έδωσαν το σωλήνα στη θέση του κι' έθυσε ή τετράγωνη τρύπα βούλωσε σε τρόπο που να μη διακρίνεται πιά τίποτα στον τοίχο.

Η Λούση έμεινε μερικές στιγμές άκίνητη ασάλευτη, γιατί ο τρόμος την είχε παραλύσει. Μα, σά δεν έδλεπε κανένα πιά, ξεθάρεψε και κατέβηκε από το κρεβάτι της. Μπήκε τρεκλίζοντας στην καμπίνα του πατέρα της και τά βρήκε όλα σε τάξη. Το μηχανήμα ήταν στη θέση του, όπως και πριν. Ο τοίχος δεν είχε κανένα, μα κανένα ίχνος ανοίγματος.

Γιαυτό ή Λούση άρχισε να μπαίνει σ' άμφιβολία.

— Όρισμένος όνειρεύτηκε, συλλογίστηκε. Άν τα πω στον μπαμπά, θα με πάη στο γιατρό, όπως και τότε που είχα τις άυπνίες στο Παρίσι. Θάρρουν πάλι τα γιατρικά και τα βάσανα. Άς καθίσω λοιπόν ήσυχα. Άλλωστε, τρύπα δεν υπάρχει πουθενά. Άρα, ήταν ή ιδέα μου μόνο...

Κι' έτσι ή Λούση αποφάσισε να μην πη τίποτα στο μπαμπά της.

Έμεινε όμως θά φανερώσουμε εθός ότι ή Λούση δεν είχε ιδεί όνειρο. Όχι, αυτά όλα δεν ήταν παίγνιό της φαντασίας της. Τα γαμπά και κοκκαλιάρικα χέρια ύπήρχαν στην πραγματικότητα. Ήταν τα χέρια κάποιου άτόμου, που το έχουμε ήδη συναντήσει στην ιστορία μας και που θα το γνωρίσουμε τώρα περισσότερο.

Δε χρειάζεται να πάμε και μακριά. Οι άναγνώστες θα θυμούνται βέβαια τον τρίτο πελάτη του Φραγκίσκου... (Άκολουθεί)

ΜΑΘΗΤΡΙΟΥΔΑ

Με τη μικρή σάκα στο χέρι, με την ποδίτσα της τη μαύρη και με την άσπρη τραχηλιά,

Μια τόσο δα μελαχροινούλα, πόθυαι μικρούλα, μοναχούλα, ναί, μοναχή, χωρίς μαμμά.

Μέσα στη σάκα έχει μια πλάκα, ένα κοντύλι, ένα βιβλίο και ζωγραφιές, κι ζωγραφιές.

Είναι πρωί και κάνει κρύο κι' είναι ή πεδίτσα της ψιλή, καθώς πηγαίνει στο σχολείο.

Μια τόσο δα μελαχροινούλα πόθυαι μικρούλα, μοναχούλα, ναί μοναχή, χωρίς μαμμά.

Ήσυχη κι' εύταχτη διαβαίνει με την ποδίτσα τη βαμένη και την δλάσπη τραχηλιά.

ΜΙΧ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Η ΠΡΟΤΟΜΗ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΟΛΕΜΗ

παρηγγέλη ήδη και κατασκευάζεται υπό του κ. Γ. Κουλουρη κατά πρόπλασμα του Δουκά Δούκα, δια να στηθί έντὸς του Έθνικού Κήπου, εἰς τόπον παραχωρηθέντα υπό του Δημοσίου. Έκτός του ποσού τῶν 14,000 δραχμῶν, τὸ ὁποῖον ἀπέφραεν ὡς τώρα ὁ ὑπὸ τῶν φίλων τῆς «Διαπλάσεως» ἐνεργουμένος Έρανος, θά χρειασθοῦν ἄλλαι 8,000 τὸ ὀλιγώτερον. Η Διάπλασις ἐλπίζει ὅτι οἱ ἀπανταχοῦ φίλοι τῆς θᾶ φιλοτιμηθῶν, προσφέροντες ἕκαστος τὸ κατὰ δύναμιν, νὰ συμπληρώσουν τὸ ποσὸν ἐγκαίρως.

ΑΝΑΠΑΨΗ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

Γαλάζια ή νύχτα και θερμή,

παντού σιγή άπλωμένη.

Με πέτρα για προσκέφαλο

έγειρε κι' έκοιμήθη

Ο Ίωσήφ, με καθαρή

καρδιά άφού προσευχήθη,

Κι' όμοιο με φίλο ταπεινό

πλάι τὸ γαϊδούρι μένει.

Πάνω σ'ά πόδια της Σφιγγός

μισοποκουμισμένη,

Τὸ βλέφαρό ή Παρθένα ὥρη

κι' δολγολυκεία, έρει κλείσει

Κι' άπ' τὸν Ίησοῦ, στὸν κόρφο της

πού έχει άποκοιμίσει,

Μι' αντιφεγγιά παραξενή

μέσ' στο σκοτάδι βγαίνει.

Η έρημο μιστηριακή

γύρο τους άνοιγμένη

Κι' ο τόπος, μέσ' στην ὥρα αυτή,

έιν' έτσι σιωπηλός,

Που από τὰ πέπλα τὸ παιδί

άκούεται ν' άνασαινή.

Πνοή καμιά: Άκίνητος

ὕπνεται ὁ καπνός

Άπ' τή φωτιά για να χαθί

μέσ' στὰ γαλάζια αἰθέρια.

Κι' ή σάβωνα Σφίγγα, μακρυνά,

όρημεύεται τ' άστέρια...

(Albert Samain) ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΓΙΟΥΛΗΣ

ΠΑΙΔΙΚΟΙ ΤΥΠΟΙ

[Συνέχεια και τέλος 126 σελ. 62.]

Ο Ρουτζέρο δίνει το χέρι στον Παύλο, για να τον οδηγήσει στο σχολείο, τον προσέχει από τ' άμάξια, τον υπερασπίζεται άπέναντι του δασκάλου όταν θέλη να τον βάλη τιμωρία, και τον άγκαλιάζει σφιχτά - σφιχτά, λέγοντάς του να μην κλαίη.

Είναι δυο ξαδελφούλες, δεν ομοιάζουν, κι' όμως λες πως είναι ένα μόνο πρόσωπο. Η Λούρα έχει μαλλιά χρυσόξανθα σε δυο κοτσίδες ριγμένα στις πλάτες. Η Βατρίκη τάχει ξανθόλευκα, πολύ γλυκά σαν τα κοίτας, πολύ άπαλά στην άφή, μαζεμένα στο σόερό με χάρη. Η Λούρα έχει μάτια γαλάζια ζωντανά, κάπως άσπρηρά, λιγάκι μισοκλεισμένα. Η Βατρίκη τάχει σ' ένα σταχτιγαλάζιο χρώμα, γλυκά, άνοιχτά πολύ. Η Λούρα έχει το πρόσωπο μακρουλό, στόμα γυναικείο, με γραμμές σφιγγας, που σιωπά και δε χαμογελάει.

Η Βατρίκη έχει μάγουλα στρογγυλά και, καθώς το στόμα γελά και χαμογελά πάντα, γεμάτο εθούμια, της σχηματίζονται σά δυο μικρά αδάκια.

λαγχολική, άπαντά σιγά, μ' έτοιμότητα, με ξηρότητα γυναικας. Η Βατρίκη είναι πιδ εθούμη, πιδ παιδούλα, πολύ περισσότερο παιδική στις έρωτήσεις.

Η Λούρα αγαπά τη μουσική και άκούει ήρεμα. Η Βατρίκη ένθουσιάζεται με την ποίηση. Η Λούρα έχει περισσότερο γούστο. Η Βατρίκη μεγαλύτερη περιπάθεια.

Όταν βρίσκονται μαζί και πιάνουν' από το χέρι ή πηγαίνουν μ' ένωμένα τα μπράτσα, οί πλάτες τους άγγίζουν και τὰ κεφαλάκια πλησιάζουν τὸνα τὸ άλλο.Κ' έχουν μεταξύ τους ειδικές λέξεις, έπιφωνήματα, χαμόγελα ζωηρά, βλέμματα φευγαλέα, ψιθυρίσματα, που μ' αυτά συνεννοούνται στη στιγμή.

Συνεννοούνται και συμπληρώνει ή μια την άλλη και μοιάζουν τότε σά μια και μόνη παιδούλα, όμορφη, καλή, έξυπνη, μια μόνη ποιητική ψυχή, που έχει δυο μορφές: Λούρα — Βατρίκη.

[Κατὰ τὸ ἰταλικὸ τῆς Ματθίλδης Σερᾶο ΣΠΥΡΟΣ Μ. ΑΝΝΙΝΟΖ

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΧΟΡΟΣ ΚΙ' Η ΜΑΥΡΗ ΑΡΚΟΥΔΑ

Θ'.

Ναί, ο όόντε - Πίπης το βρήκε: Θά κάμη για το χορό ένα μασκάρεμα πρωτότυπο, άσυνήθιστο κι' ὠραίο. Θά χαλάση κόσμος, θά το θυμούνται για καιρό... Άλλά δεν το λεί σε κανένα. Το κρατεί μυστικό ακόμα κι' από την ύπηρέτριά του. ("Επειτα πως θά της τὸλεγε τῆς Κατεριᾶς που είναι τόσο κουφή; Με γνεψίματα θάταν κάπως δύσκολο να τὲ καταλάβη. Θά ένόμιζε πως τῆς λεί γι' άλλο πράγμα και θά φοβόταν...) Ο όόντε - Πίπης λοιπόν, άμίλητος, έτοιμάζεται για ταξιδάκι.

Ταξιδάκι; Που θά πάη; Και γιατί; Τι σχέση έχει αυτό με το μασκάρεμά



του; — Έχει και πολύ. Στη μικρή έκεινη πόλη, όσο κι' αν έφαχνε δεν θάρρυνε τὰ χρειαζόμενα για να μασκαρευθί όπως ήθελε. Έπρεπε λοιπόν να πάη να τὰ προμηθευθί στην πρωτεύουσα. Γι' αυτό θά κάμη το ταξιδάκι.

Ε, ή πρωτεύουσα δεν είναι μακριά. Εκείνο τον καιρό, δεν είχε ακόμα σιδηρόδρομο. Είχε όμως δρόμο άμαξιτό και πολλά ταχυδρομικά άμάξια ή λεωφορεία. Σ' ένα τέτοιο δάμπαινε ο ταξιδιώτης μας και θάρρυνε σε λίγες ώρες.

Και νά τος! Άμίλητος, σκοτεινός, μυστηριώδης σά συνομώτης, αλλά και πολύ χαρούμενος μέσα του, ο Κόντε-Πίπης παίρνει το λεωφορείο που θά τον πάη, για το σκοπό του, στην πρωτεύουσα. Καλό ταξίδι και καλή επιτυχία! (Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Αγαπητοί μου,

ΖΥΜΦΩΝΑ με δσα γενικά σας είπα στην προηγούμενη Έπιστολή μου, θα σας μιλήσω σήμερα κάπως ειδικότερα. Μα πρώτα πρέπει να σας δώσω τα όνόματά και τις διευθύνσεις μερικῶν εκδοτῶν. Είναι ο κ. Έλευθερουδάκης (Διεθνὲς Βιβλιοπωλεῖον, Πλατεία Συντάγματος,) ο κ. Ι. Δ. Κολλάρος (Βιβλιοπωλεῖον τῆς Ἑστίας, δδὸς Σταδίου 44,) ο κ. Ι. Ν. Σιδέρης (δδὸς Σταδίου,) ο κ. Μ. Ζη-κάκης (δδὸς Περματζίου και Πανεπιστημίου) και ο κ. Χ. Γανιάρης, (δδὸς Σοφοκλέους 3.) Μπορείτε, ὅσοι κάνετε Βιβλιοθήκη, να γράψετε σ'αυτοὺς ἀπευθείας, — ἢ και σ' ὅποιους ἄλλους ξέρετε, γιατί είναι πολλοί στὰς Ἀθή-νας, — και να τοὺς ζητήσετε τὸν Τιμοκατάλογό τους. (Ἀπὸ τὸν κ. Σιδέρη να ζητήσετε και κατάλογο τῶν «Φωλι-μῶν Βιβλίων».) Τοὺς Τιμοκαταλόγους αὐτοὺς θα τοὺς μελετήσετε και, κάθε φορά που θα ἔχετε χρήματα γιὰ τὴ Βιβλιοθήκη σας, θα παραγγέλλετε τὰ βιβλία που θα ἔχετε διαλέξει, ἀπὸ λίγα-λίγα βέβαια, γιατί δὲν μπορείτε δια-μιάς να διαθέσετε χιλιάδες!

Θα σας συστήσω ἀκόμα να τὰ παραγγέλλετε δεμένα ἢ να τὰ δένετε μόλις τὰ λαβαίνετε. Τὸ ἔξοδο δὲν είναι περιττό. Καλύτερα νάχη μιὰ βιβλιο-θήκη λιγότερα βιβλία και δεμένα, παρὰ περισσότερα και ἀδετά. Τὰ ἀδετά χα-λοῦν γρήγορα, ξεφυλλίζονται, κατα-στρέφονται. Δὲν είναι «κτῆμα ἐς αἰ».

Ἐννοεῖται ὅμως, ὅτι γιὰ να δεθῇ ἓνα βιβλίο και να μείνῃ ἔτσι γιὰ πάντα, πρέπει να τὸ ἀξίξῃ. Ἐπομένως μόνο βιβλία που ἀξίζουν αὐτὴ να ποῦμε τὴν αἰωνιότητα, τὴν ἀθανασία, πρέπει να διαλέγετε γιὰ τὴν βιβλιοθήκη σας. Ὅχι ἐφήμερα, ὅχι ἀπλῶς διασκεδαστικά, ὅχι βιβλία τῆς μόδας, που μάλιστα μέσα σ'αὐτὰ είναι και τὰ πιὸ ἀκατάλ-ληλα, τὰ πιὸ ἐπικίνδυνα... Γενικά, νάποφεύγετε τὰ νέα λογοτεχνικά, μυ-θιστορήματα, διηγήματα, ποιήματα ἢ θεατρικά ἔργα. Γιὰ τὴν ὥρα, σὰς φτά-νουν τὰ διαλεχτά που σὰς δίνει κι' ἔχει στὴ διάθεσή σας ἡ Διάπλασις. Καθὼς σας είπα και τὴν ἄλλη φορά, τόμοι Δια-πλάσεως και τόμοι Βιβλιοθήκης τῆς εἶ-ναι ὅτι χρειάζεται. Ἐτσι ἐφοδιασμένοι με λογοτεχνήματα τῆς ἡλικίας σας, θα κοιτάζετε να συμπληρώσετε, να πλουτί-σετε αὐτὴ τὴν ἀρχικὴ να ποῦμε διαπλά-σιακή σας βιβλιοθήκη, με ἄλλου εἶ-δους βιβλία, ἀπὸ τὰ χρήσιμα σὲ κάθε ἄνθρωπο, ἀπὸ τὰ αἰώνια.

Και πρώτα-πρώτα είναι βέβαια ἡ Ἀγία Γραφή, τὸ Ἑβραϊκό. Αὐτὸ ἀπὸ

καμμιὰ βιβλιοθήκη δὲν πρέπει να λεί-πη, και στὸ πρωτότυπο και σὲ μιὰ καλὴ μετάφραση. Ἐπειτα είναι τὰ στοιχεῖα τῶν Ἐπιστημῶν, οἱ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς, ποιηταὶ και πεζογράφοι, κι' οἱ πιὸ κλασσικοί, οἱ πιὸ μεγάλοι, ἀπὸ τοὺς νεώτερους. Πρέπει δηλαδὴ νάχετε μιὰ καλὴ Φυσικὴ, μιὰ Χημεία, μιὰ Ζωολογία, μιὰ Φυτολογία, μιὰ Ἀ-στρονομία, μιὰ Γεωγραφία, μιὰ Γενικὴ Ἱστορία και μιὰ Ἱστορία τῆς Ἑλλά-δος (πάντα, ἐννοεῖται, σ' ἐκδόσεις λαϊ-κῆς, ἐκλαϊκευτικῆς, ὅχι γιὰ ἐπιστήμο-νες.) Ἐπειτα Ἱστορίες διαφόρων Λογο-τεχνιῶν, και προπάντων μιὰ Ἱστο-ρία τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς και μιὰ τῆς Βυζαντινῆς και Νεοελληνικῆς Λογο-τεχνίας. Ἐπειτα Ἑλληνες και Λατίνους συγγραφεῖς: Ὀμηρο, Πλάτωνα, Σοφο-κλῆ, Εὐριπίδη, Αἰσχύλο, Ξενοφῶντα, Ἰσοκράτη, Πλούταρχο, Λουκιανό, Βιρ-γίλιο, Ὀράτιο και καθεξῆς, — κι' αὐτοὺς, ἐννοεῖται, σὲ καλὲς μεταφράσεις. Και τέλος νεοκλασσικοὺς, μεγάλους, Ντάντε («Θεία Κωμῳδία»), Σαίξπηρ, Μίλτον, Γκαίτε, Σίλλερ, Οὐάλτερ Σκότ, Θερ-δάντες, («Δὸν Κιχὼτης») Βίκτωρ Οὐγγῶ και καθεξῆς.

Ὅταν, στοὺς Τιμοκαταλόγους τῶν εκδοτῶν, βλέπετε τέτοια ὀνόματα, ἀδι-σταχτα να παραγγέλλετε τὸ βιβλίο. Θὰ εἶναι ἓνα βιβλίο καλὸ, ἓνα βιβλίο γιὰ βιβλιοθήκη. Κι' ἂν σὰς φανῇ σή-μερα βαρὺ, δύσκολο, φυλάξτε το μ' ἐ-μπιστοσύνη: αὐριο θα σὰς φανῇ εὐκο-λο! Βέβαια, κι' ἀπὸ τὰ νεώτερα, τὰ σημερινὰ βιβλία, λογοτεχνικά ἐννοῶ, πολλὰ είναι τόσο ὠραῖα, τόσο ἠθικά, τόσο παιδαγωγικά, ὅσο σχεδὸν και τὰ κλασσικά. Ἀλλὰ δὲν μπορεί ε να τὰ ξέρετε. Και τέτοια βιβλία μὴ παραγ-γέλλετε καθόλου ἀπὸ τοὺς Τιμοκατα-λόγους. Πῆτε πῶς εἶναι ἀκατάλ-ληλα γιὰ τὴν ἡλικία σας και τελειώ-ναι. Ἐκτὸς μόνο εἶναι ἔχετε γιὰ κανένα τὴ σύσταση ἑνὸς μεγάλου, — τοῦ πατέρα σας, τῆς μητέρας σας, τοῦ δα-σκάλου σας. Ἐπίσης θεωρήστε ἀκα-τάλληλα κι' εἶναι τὰ σύγχρονα Ἑλλη-νικά. Μόνο γιὰ τοὺς πιὸ παλιούς, τοὺς ἀναγνωρισμένους, τοὺς κλασσικοὺς να ποῦμε νεοελληνες λογοτέχνες μπορείτε να κάνετε ἐξαίρεση: Σολωμό, Βαλαω-ρίτη, Τυπάλδο, Μαρκοῦ, Παπαδια-μάντη, Βικέλα, Καρκαβίτσα, Κρυστάλλη.

Ὅσο γιὰ τὰ καθαυτὰ Ἡθικά βιβλία (π: χ: «Βοήθει σαυτὸν» τοῦ Σμάιλες) ἢ τὰ Πρακτικά (Ὀρνιθοκομία, Μελισ-σοκομία, Ψάρεμα, Κυνήγι κτλ.) μπορείτε ἐλεύθερα να διαλέγετε ὅσα σὰς ἐνδια-φέρουν, κρίνοντας ἀπὸ τὸν τίτλο. Προ-σοχή μόνο στὰ Ἡθικά, μὴν πάρετε κανένα νεώτερο, ἀπὸ κείνα που διδά-σκουν ἠθικὴ... δική τους. Γενικά, νάποφεύγετε τὰ Φιλοσοφικά, — γιατί κι' ἡ Ἡθικὴ στὴ Φιλοσοφία υπάγεται, —

ἐκτὸς εἶναι καθαυτὰ ἀρχαῖα, κλασ-σικά, ἢ εἶναι τὰ ἔχει ἐκδῶται δ' Ἑλλογος τῶν Ὁρελλίμων Βιβλίων». Τὰ νεώτερα ἔχουν πολλὰ φαρμάκι και τὸ ξεκαθάρισμα είναι τόσο δύσκολο! Στὴ βιβλιοθήκη ὅλα σας δὲν ἔχει ἀκόμη θέση οὔτε Τολστόϊ, οὔτε Σοπεργάουερ, οὔτε Μαίτερλικκ. Ἀφίστε τοὺς αὐτοὺς: ἅμα μεγαλώσετε...

Τὰ σίγουρα βιβλία που σὰς ὑπέδειξα παραπάνω, ξέρετε πόσα είναι; ἔκα-τοντάδες! Μακάρι νάχατε λεπτὰ νάγο-ράσετε και τὸ ἓνα δέκατο! Θὰ κά-νατε μιὰ μεγάλη Βιβλιοθήκη. Ὅστε μὴν ἀνησυχῆτε γιὰ τίς... ἀπαγορεύ-σεις. Παίρνετε ὅσα μπορείτε ἀπ' αὐτὰ που ἐπιτρέπονται και φυλάξτε τὴν ὀρεξή σας. Ὁζὼρθη και καιρὸς που θα μπορείτε να διαβάζετε ἐλεύθερα κάθε βιβλίο, να τὸ πετᾶτε εἶναι δὲν είναι καλὸ και να τὸ φυλάτε εἶναι ἀξίξαι. Πρὸς τὸ παρὲν ὅμως, μόνο βιβλία που ἀξίζουν πρέπει να αγοράζετε και να φυ-λάτε. Και ὅσοι θέλετε, ὅσοι αἰσθάνε-στε τὴν ἀνάγκη μιὰς βιβλιοθήκης, θα κάμετε ἔτσι ὅπως σας είπα: Θὰ προ-μηθευθῆτε τοὺς Τιμοκαταλόγους και θα διαλέξετε σύμφωνα με τίς ὑποδείξεις.

Και πάλι εἴμαστε. Ἄν ἓνα ὀρι-σμένο βιβλίο σας κινήσῃ τὴν ὀρεξή ἢ τὴν περιέργεια, ἀπὸ τὸν τίτλο και τὸ νομα τοῦ συγγραφέα, μπορείτε να ρω-τήσετε τὴ Διάπλασι και να σὰς πῇ ἂν είναι γιὰ τὴ βιβλιοθήκη σας.

Σὰς ἀσπάζομαι

ΠΑΙΔΩΝ

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET, διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ τὸν κ. Γρ. Ξενοπούλου.]

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὅταν βγαίνῃ ἔξω με τὸν ἀφέντη του, δὲν περπατεῖ πιά στὸ πλευρό του: τὸν ἀκολουθεῖ δέκα βήματα πίσω. Κι' αὐτὸ δὲν είναι τὸ χειρότερο: Ὡς και στὴν Ἀγορὰ τὸν στέλνουν, μ' ἓνα μεγάλο καλᾶθι, να ψωνίξῃ, ἀφοῦ εἶδαν τὴν ἐξυπνάδα του και τὴν τιμιότητα του!

Και να πῶς κατάντησε ὁ διάδοχος τοῦ τρανοῦ βασιλίστα Ράκ-Μαντοῦ-Γκεζὸ και ὁ τελευταῖος ἀπόγονος τοῦ Τοκὸ-Ντονού, τοῦ μεγάλου γενάρχη τῆς δυ-ναστείας! νὰγοράξῃ τὰ τρόφιμα τοῦ Γυμνασίου Μορονβάλ! Δυὸ φορές τὴν ἐβδομάδα πηγαίνει στὴν Ἀγορὰ τῆς ὁδοῦ Σαγιό, σκυφτός, ἀδυνατισμένος και τουργουρίζοντας ἀπὸ τὸ κρύο, — γιατί τώρα κρυώνει πολλὸ, κρυώνει πάντα, και τίποτε δὲν είναι ἱκανὸ να τὸν ζε-σταίνῃ, οὔτε τὰ τρεξίματα, οὔτε οἱ χον-τρές δουλειές που κάνει, οὔτε τὸ ἔξοδο που τρώει, οὔτε ἡ ντροπὴ γιὰ τὴν κατάν-τια του, οὔτε τὸ μῖσος που αἰσθάνεται γιὰ τὸν Μορονβάλ, τὸ Μπαμπά-μὲ-τὸ-στυλιάρη, ὅπως τὸν λέει...

Κι' ὅμως είναι πολὺ ἰσχυρὸ αὐτὸ τὸ

μῖσος. Ἐ, και να γινόταν βασιλιάς καμ-μιὰ μέρα ὁ Μαντοῦ! Ἐκεῖνος ἤξερε τί θα τοῦκανε τοῦ κακοῦ Μπαμπά-μὲ-τὸ-στυλιάρη!.. Νά, θα τοῦστελνε ἓνα ὠραῖο γραμματάκι, να πᾶν στὴ Δαχο-μένη, πῶς κάτι τὸν ἤθελε, τάχα γιὰ καλὸ. Και μόλις θάφτανε κει ὁ Μορον-βάλ, ὁ βασιλιάς θα πρόσταζε να τοῦ κό-ψουν τὸ κεφάλι και να τὸ ρίξουν στὴ χάλκινη λεκάνη. Ἐπειτα, με τὸ πετοῖ του, θάκαναν ἓνα μεγάλο ταμπούρλο, που θα τὸ χτυποῦσαν στὸν πόλεμο με τοὺς Ἀχανθίδες:

— Τζιμ!.. μπούμ!.. μπούμ!.. Τζιμ!.. μπούμ!.. μπούμ!..

Και λέγοντας αὐτὰ, τὸ ἀραπάκι χτυ-ποῦσε με τὰ δάχτυλα τὴν ἀκρὴ τοῦ κρεβατιοῦ του ρυθμικά και παρᾶξενά, ὅπως θα χτυποῦσαν ἐκεῖ-πέρα τὸ πολεμικὸ ταμπούρλο, τὸ καμωμένο ἀπ' πετοῖ τοῦ κ. Μο-ρονβάλ!

Ὁ μικρὸς Μπαρνασὺ εἶχε τρο-μάξει. Κουκουλωμένος πάλι με τὴν κουβέρτα του, φανταζόταν πῶς ε-βλεπε ἀστραπὲς σπαθιῶν και κρα-τοῦσε τὴν ἀναπνοή του. Ἡ συνο-μιλία ἔτσι σταμάτησε. Ὁ Μαντοῦ, κουρδισμένος, ἤθελε να πῇ κι' ἄλλα. Μὰ ἐνόμισε πῶς ὁ σύντροφός του εἶχε ἀποκοιμηθῇ. Τέλος ὁ Τζάκ ἄφησε ἓνα μακρὸ στεναγμό, ἀπὸ ἐκείνους που λὲς κι' ἔρχονται ἀπ' τίς ἀπέραντες ἐκτάσεις που τὸνειρο τίς διατρέχει σὲ μιὰ στιγμή.

— Ἀ, ἔκαμε ὁ Μαντοῦ! τὸ κύ-ριο ὅχι κοιμάται ἀκόμα; Θέλει ἀκόμα μιλήσουμε μαζί;

— Ναί, θέλω, ἀποκρίθηκε ὁ Τζάκ. Ἀλλ' ἄς μὴν ποῦμε πιά γιὰ ταμπούρλα και γιὰ λεκάνες με κομμένα κεφάλια. Φοδᾶμαι νάκούω.

Ὁ Μαντοῦ χαμογέλασε κι' ἔπει-τα, μ' ὅλη τὴν παιδιὰτικὴ καλο-σύνη εἶπε:

— Ὅχι, ὅχι... Τὸ Μαντοῦ δὲ μιλήσει πιά. Σὺ μιλήσει τώρα. Πῶς σὲ λένε;

— Τζάκ με τᾶ-ζήτα. Ἡ μαμμά σ' αὐτὸ ἐπιμένει πολὺ...

— Είναι πολὺ πλούσιο τὸ δικό σου μαμμά;

— Και βέβαια είναι! ἀποκρίθηκε ὁ Τζάκ, που θέλησε κι' αὐτὸς να θαμπώ-σῃ λίγο τὸ βασιλόπουλο. Ἐχομε ἀμά-ξι, ἓνα ὠραῖο σπίτι σὲ μεγάλο δρόμο, ἄλογα, ὑπηρέτες, ἀπ' εἶναι. Κι' εἶναι ἡ μαμμά θάρθη να με ἰδῇ, θα ἰδῇς τί ὁμορφὴ που εἶναι! Φορεῖ ὠραῖα φου-στάνια και δαχτυλίδια ὅλο με διαμάν-τια. Πρώτα ἤμαστε στὸ Τούρ. Ἀ, τί ὠραῖα που ἦταν ἐκεῖ! Και ἅμα πέθανε ὁ μπαμπάς, ἤρθαμε στὸ Παρίσι. Στὴν ἀρχὴ στενοχωρήθηκα. Δὲν ἔδλεπα ἐδῶ δέντρα, ἐξοχή, ὅπως στὸ Τούρ. Μὰ συνήθισα... Ἡ μαμμά μ' ἀγαποῦσε

τόσο πολὺ!.. Μ' ἔντυνε σκωτσέζικα που εἶναι, ξέρεις, ἡ τελευταία μόδα, και μοῦ φριζάρει κάθε μέρα τὰ μαλ-λιά, γιὰ να με παίρνῃ μαζί της στὸν περί-πατο. Ὅλοι, ξέρεις, στὸ δρόμο μᾶς κοιτάζαν... Ὅμως ἐγὼ εἶχα μεγα-λώσει πιά, στὸ σπίτι δὲ μάθαινα τίπο-τα κι' ἔπρεπε να μῶ σὲ σχολεῖο. Τότε ἡ μαμμά με πήγε στοὺς Παπᾶδες... Ἐδῶ ὁ Τζάκ σταμάτησε... Δὲν τοῦρχόταν να πῇ πῶς δὲν τὸν δέχτη-καν στὸ ἀριστοκρατικὸ τοὺς λύκειο οἱ Ἱησοῦτες. Τί θα σκεπτόταν τὸ βασιλό-πουλο που ἤθελε να τὸ θαμπώσῃ;.. Μὰ ὁ Μαντοῦ που ἀκούγε με προ-σοχὴ τὴν ἱστορία τοῦ «καινούργιου»,



«Στὸ τραπέζι, ὁ Τζάκ εἶχε τὴν πρώτη θέση...» (Σελ. 73, στ. γ')

ἤθελε, ἀπὸ συμπά-θεια βέβαια, να τὰ μάθῃ ὅλα.

— Δοιπόν; ρώ-τησε. Τί ἔκαναν σένα οἱ Παπᾶδες;

— Τίποτα, ἀπο-κρίθηκε συγχυσμέ-νος ὁ Τζάκ. Τῆς μαμμάς δὲν τῆς ἄ-ρεσε κείνο τὸ scho-λεῖο κι' εἶπε ὅστερα τῆς Κωσταντίνας να με φέρῃ ἐδῶ.

— Καλὰ ἔκανε! εἶπε ὁ Μαντοῦ. Κα-

λὰ εἶν' ἐδῶ, φτάνει να πληρώνει... Ὅσο τὸ δικό σου μαμμά είναι πλούσιο, τὸ Μπαμπά-μὲ-τὸ-στυλιάρη οὔτε δέειρε σένα, οὔτε κάνει ὑπηρέτη. Φτάνει τώ-ρα. Ἐγὼ νύσταξε μένα. Πρέπει νυστά-ξει και σένα, κοιμηθεῖς. Καληνύχτα, κύριο Τζάκ!

— Καληνύχτα!

Σιωπὴ πιά, ἡσυχία...

Σὲ λίγο τὰ δυὸ δύστυχα παιδιὰ κοι-μόνταν βαθιὰ τὸνα κοντὰ στ' ἄλλο. Και τὰ χαμόγελα που μισά-νοιγαν τὰ στό-ματά τους, μαρτυροῦσαν πῶς βρισκό-νταν πιά εὐτυχισμένα στὴ χώρα τῶν ὀνείρων. Ὁ Μαντοῦ θάδλεπε τὴν Κερί-κα του κι' ὁ Τζάκ τὴ μαμμά του...

Δ'.

Μὰ φιλολογικὴ ἐπερίδα δ' ὁ Γυ-μνάσιο Μορονβάλ.

Τὰ παιδιὰ εἶναι σὰν τοὺς μεγάλους: ἡ πείρα τοῦ ἄλλου δὲν τὰ ὀφείλει.

Ὁ Τζάκ εἶχε τρομάξει με τὴν ἱστο-ρία τοῦ Μαντοῦ-Γκεζὸ, μὰ δὲν τοῦ ἔμεινε στὴ μνήμη παρ' ἀδύνατη. Ἐθώ-ρη, σὰ μιὰ τρομερὴ θύελλα ἡ μιὰ αἰ-ματηρὴ μάχη που τὴν εἶδε κανεὶς στὸ πανόραμα.

Ἐπειτα, μήπως ὁ Μαντοῦ ὁ ἴδιος δὲν τοῦχε πεῖ «ἐδῶ εἶναι καλὰ»; Κι' οἱ πρώτοι μῆνες στὸ Γυμνάσιο πέρασαν τόσο ὠραῖα, με τόσα χάδια, με τόσα δειγμάτα στοργῆς ἀπ' ὅλους, ὥστε ὁ Τζάκ λησμονῆσε ὅλως διόλου πῶς τέτοια στάθηκε στὴν ἀρχὴ κι' ἡ ζωὴ τοῦ Μαντοῦ, που τὸν ἔκαμαν ὅστε-ρα ὑπηρέτη...

Στὸ τραπέζι, εἶχε τὴν πρώτη θέση κοντὰ στὸν κ. Μορονβάλ, ἔ-πινε και κρασί, καθόταν και στὰ ἐπιδόρπια, ἐνῶ τᾶλλα παιδιὰ, μόλις ἔβγαιναν τὰ φρούτα και τὸ γλύκι-σμα, σηκώνονταν σὰ θυμωμένα, και δὲν ἔπιναν παρὰ ἓνα ὑποπτο, ὑπο-κίτρινο ποτὸ που τὸ παρασκεύαζε γι' αὐτὰ ὁ γιατρὸς Χίρς και τὸλεγε «ἐγκλάντινα».

Ὁ γιατρὸς αὐτός, που τὰ οἰκο-νομικά του δὲν ἦταν καθόλου ἀν-θρα, ἔτρωγε μεσημέρι βράδυ στὸ Γυμνάσιο. Κι' ἐνόμιζε πῶς διασκε-

δάσει τοὺς συνδαιτυμένους, μιλώντας διαρκῶς γι' ἀρρώστειες, ἐγχειρήσεις, ἐπιδημίες και θνησιμότητες. Ἐκτὸς ἀπ' αὐτό, εἶχε, σὰν ὁμοτράπεζος, κι' ἄλλα δυὸ ἐνοχλητικά: πρώτο τὴ μυωπικὴ του ἀδεξιότητα κι' ἔπειτα τὴ μανία να βγάξῃ ἀπὸ τίς τσέπες του, που ἦταν ἐλάκερο Φαρμακεῖο, διάφορα μικροκα-λάκια και κουτάκια, και να σὰς ρίχνῃ στὸ φαί σας πότε λίγη σκόνη και πότε λίγες στάλες. Τὸ χρώμα, ἡ γεύση κι' ἡ μυρωδιὰ τῶν ἀλλόκοτων αὐτῶν ἀρτυ-μάτων ἄλλαζε συχνά, γιατί δὲν περνοῦ-σε σχεδὸν ἐβδομάδα που να μὴν κάνῃ ὁ γιατρὸς Χίρς και μιὰ καινούργια ἐπι-στημονικὴ ἀνακάλυψη, σχετικὴ με τὴν ἐξυγίανση τῶν τροφίμων!

Ὁ Τζάκ, που τὸν εἶχε κοντὰ του και τὸν ἐφρόντιζε πολὺ, ἦταν τὸ συχνότερο θύμα αὐτῶν τῶν ἀνακαλύψεων. Γιατί που να τολμήσῃ τὸ κακόμοιρο τὸ παιδί να πῇ πῶς δὲν ἤθελε «γιατρικά» στὸ φαί του! Ἐτρωγε με τὸ στανιδ ὅσο μπορούσε κι' ἄφινε τᾶλλο λέγοντας πῶς χόρτασε.

Μὰ κι' ὁ ἄλλος «καθηγηταῖς» λά-βαιναν κάπου-κάπου μέρος στὸ γεῦμα. Κι' ὅλοι ἔπιναν στὴν ὄρεα τοῦ μικροῦ Μπαρνασὺ. Ὡ, τί ἐνθουσιασμοὺς τοὺς προξενούσε ἡ χάρη του, ἡ εὐγένειά του κι' ἡ ἐξυπνάδα του!

(Ἀκολουθεῖ)

Δεσφ. Δανουμ